

Stefan Schipper Fotografie

“ALWAYS THE HARD WAY”

Na dertig jaar fotografie kunnen we gerust stellen dat Stefan Schipper als fotograaf en ondernemer succesvol is. Hij maakte meerdere fotografieboeken en werkte mee aan verschillende projecten en evenementen. Als ik zijn opvallend zwart geverfde pand aan het Westeinde in Vriezenveen binnenloop, kijk ik tegen een grote afbeelding van een bebaarde man die met zijn ene hand zijn middelvinger opsteekt en in zijn andere hand een bord vasthoudt met daarop ‘Fuck Trump.’ “Deze foto is gemaakt tijdens een trip door Amerika,” zegt Stefan. “Een beeld mag best een beetje provocerend zijn. Daar houd ik wel van.” Ik vraag hem naar zijn persoonlijke kijk op ondernemen en wil weten hoe hij tegen zijn carrière als fotograaf aankijkt. Wat hij zo weer zou doen en wat hij anders zou doen. Een persoonlijke kijk op fotografie en ondernemen van een markante Vriezenveense fotograaf.

Je bent nu dertig jaar fotograaf en ondernemer. Ben je meer ondernemer of meer fotograaf?

“Vooral fotograaf. Op jonge leeftijd wist ik al dat ik fotograaf wilde worden. Ik was altijd bezig met afbeeldingen, stripboeken e.d. en op mijn negende ontdekte ik Kiss. Dat was allemaal visueel. Op school was goed te merken dat ik visueel ingesteld was, want op de MAVO bleef ik - met zeven onvoldoendes - zitten, doordat ik de hele dag naar buiten keek en vooral met fotografie bezig was. Mijn schooldiploma's heb ik later alsnog wel gehaald. Maar dat was het moment dat fotografie serieuze vormen aan begon te nemen. Foto's schieten, ontwikkelen en afdrukken. Negen van de tien keer was het natuurlijk niks, maar je bent met fotografie bezig en ik heb toen ontzettend veel geleerd. Zelf foto's ontwikkelen in de doka, die mijn ouders thuis afgetimmerd hadden. Ik beleefde daar veel plezier aan. Het blijft fascinerend hoe een foto naar boven komt in een ontwikkelbak. Het ondernemerschap heb ik er door de jaren heen bij geleerd.”

Hoe heeft dat ondernemerschap zich ontwikkeld?

“Vier maanden heb ik voor een fotozaak in Rijssen gewerkt. Toen Leo Smelt, de eigenaar van Smelt Fotografie, overleed, vroeg zijn dochter Olga of ik bedrijfsleider en fotograaf in Vriezenveen wilde worden. Ik was negentien, had vier maand ervaring en een aparte fotografiestijl. Toch ben ik het gewoon gaan doen. Eigenlijk werd ik veel te jong bedrijfsleider. Vanaf mijn startmoment heb ik daardoor moeten knokken voor mijn plek. Daar komt mijn lijfspreuk ‘Always the hard way’ vandaan. Dat slaat op die periode. Eigenlijk ben ik begonnen zonder dat ik enig idee had, wat ik moest doen. Het meeste heb ik dan ook op gevoel gedaan. Joop Lamberts was in die tijd ‘dé fotograaf’ van Vriezenveen; dus die achterstand had ik ook nog eens. Ik heb altijd mijn nek moeten uitsteken om te komen waar ik nu sta. Gelukkig maar,” zegt Stefan met een lach. “Als het allemaal makkelijk was gegaan dan was het waarschijnlijk heel anders gelopen.”

Wat was voor jou het moment dat je dacht: “Dit gaat lukken!”?

“Dat heeft minimaal vijf jaar geduurd. Ik was altijd creatief bezig. Boekjes en posters maken en ik had in die tijd de Metallica fanclub opgericht. Ik ben altijd bezig geweest mezelf te profileren als fotograaf, door o.a. exposities te organiseren. Ik had voorbeelden als Anton Corbijn en Helmut Newton. Die zaten in Londen en Berlijn. Dat is even iets anders dan Vriezenveen. Dat heeft de eerste jaren naar elkaar toe moeten groeien. Na de aanlooptijd heb ik met doorzettingsvermogen, passie en geloof in mijzelf in combinatie met een stukje geluk heel ver komen. De beginjaren waren ronduit moeilijk, maar ik heb vastgehouden aan wat ik deed en ben blijven doen waar ik goed in was. Ik heb in die vijf jaar nooit gedacht: ‘Ik ga iets anders doen.’ Dit kwam mede doordat ik dacht, dat ik niks anders kon.”, lacht Stefan ronduit. “Dat dat mijn gedachte was, bleek achteraf een geluk, want ik had de camera ook aan de wilgen kunnen hangen in die tijd.”

Heeft Vriezenveen je tegengehouden in je ontwikkeling?

Nee, juist helemaal niet! Het heeft mijn creativiteit alleen maar versterkt. Het was ook mijn kracht, want ik fotografeerde bandjes voor Rocktijdschriften. Daar ligt mijn basis. Dat waren allemaal Heavy Metal jongens en toen die hele scene begon te groeien, groeide ik mee. Daarin was ik extra onderscheidend als 'die jongen uit Twente.' Dat was in 1995, het jaar waarin ik mijn eerste Gouden Camera won.

Was dat het beslissende moment?

In 1997 leerde ik Edwin Evers kennen, voor wie ik de campagne voor zijn overstap van Veronica naar 3fm fotografeerde. Vervolgens werd hij de populairste radio dj van Nederland. Edwin introduceerde mij vervolgens bij andere bekende Nederlanders. Zo is dat balletje gaan rollen. Hoofdzakelijk doe ik de normale dingen: pasfoto's, familiefotografie, trouwerijen en bedrijfsreportages. Dat is mijn belangrijkste bron van mijn inkomsten. Die mix vind ik geweldig. Het is mooi dat hier naast Youp van het Hek en Benny Jolink ook lokale mensen aan de muur hangen. Die mix wil ik altijd behouden. De bekende Nederlanders zijn leuk om te fotograferen en zijn goed voor mijn CV en marketing. Het levert vooral PR en mooie verhalen op.

Daar ga je ook een lezing over geven?

Dat klopt. Elke foto heeft zijn eigen verhaal en ik denk dat er voldoende interessante tussen zitten over hoe de verschillende shoots verliepen. Voor mij is het werk, maar voor anderen wellicht verrassend om een inkijkje in de wereld van de fotograaf Stefan Schipper te krijgen. Het is een soms echt Rock en Roll hoe alles gelopen is.

Je vertelt niet over de techniek van het fotograferen?

Nee dat is op dat moment niet interessant. Toen ik begon als fotograaf wist ik ook helemaal niet dat fotograaf zijn zo uitgebreid was. Ik dacht dat ik de hele dag foto's aan het maken zou zijn. Ik schat dat tien tot vijftien procent het schieten van beelden is. De rest is beeldbewerking en vroeger was dat het ontwikkelen en het afdrucken van die beelden. Ik heet nog wel fotograaf. Maar ik zie mijzelf inmiddels veel meer als een beeldmaker. Tegenwoordig is de foto die je op de camera ziet nog lang niet klaar. Door de mogelijkheden die je tegenwoordig hebt met bewerken en nabewerken komt er een Stefan Schipper uit.

Een Stefan Schipper?

Edwin Evers zei wel eens gekscherend dat je een Stefan Schipper uit duizenden herkent. Daar was ik toendertijd niet zo blij mee. Er komen nu soms foto's van mij voorbij in tv.

woonprogramma's. Ik krijg dan meerdere appjes, want mensen zien dat het een foto van mij is, die daar aan de muur hangt. Inmiddels zie ik het als een groot compliment.

Wat is er door de jaren heen nog meer veranderd voor fotografen?

Vroeger moesten de mensen filmpjes inleveren en deze ontwikkelde je dan. Toen kwam de één uurs service waar wij fotografen al niet tegen konden concurreren. De hele sector van cameraverkoop is op een gegeven moment weggefallen en werd overgenomen door grote ketens. Dit vond ik zelf helemaal niet erg. Want ik was helemaal geen goede verkoper. Bij een fototoestel moest je juist tasjes en batterijen verkopen, maar ik gaf ze er gratis bij. Die verkoop, dat paste helemaal niet bij mij. Daarnaast gingen winkels als de Hema ook filmpjes verkopen en ontwikkelen. zelf had ik voornamelijk werk in de fotografie, dus voor mij was dit minder erg. Ik wilde tenslotte fotograaf worden. Maar voor verschillende verkoopspecialisten betekende dit het faillissement. Toen alles digitaal werd, veranderde er weer veel. Vooral ook ten goede van de creatieve fotograaf. Wat er wel gebeurde, was dat er veel concurrenten bij kwamen. Iedereen met een camera, telefoonnummer en een website was ineens fotograaf. In de loop der jaren is mijn doelgroep dus ook veranderd. Waar ik eerder tachtig trouwerijen per jaar deed, zijn dat er inmiddels veel minder.

Zag je dat als een kans of als een bedreiging?

In de periode dat er minder trouwerijopdrachten kwamen, ben ik niet gaan concurreren tegen hobbyisten met een camera. Dat kon onmogelijk. Dat zag ik meteen wel in. Ik had gelukkig veel andere fotografievormen die ik van vroeger uit deed en had een eigen pand met studio. Omdat ik op dat moment veel inleverde, denk aan lijsten en fotoboeken die ik na het maken

van de reportages verkocht, heb ik andere keuzes gemaakt. Gelukkig heb ik vanaf het begin nooit de keuze gemaakt om me te beperken tot het fotograferen van alleen bekende Nederlanders. Ik had nog veel andere onderdelen van mijn bedrijf, zoals de pasfoto's. die ik nu nog maak van klanten die hier dagelijks binnenlopen. Ik houd er rekening mee dat ook dit in de toekomst digitaal wordt. Zo wordt er telkens iets meer weggehaald bij de traditionele fotograaf. De uitdaging is om daar op in te blijven spelen. De mensen die hier nu komen voor een shoot hebben waardering voor het vak. Het zijn mensen die iets moois aan de muur willen hebben. Het is aan mij om daar iets unieks van te maken. Op deze manier krijg ik wel klanten die specifiek iets van mij verwachten. Dat werkt prettig.

Ben je altijd bezig met nieuwe technieken?

"Qua veranderingen op het gebied van techniek ben ik nooit een voorloper geweest. Ik sta niet vooraan in de rij wanneer er nieuwe flitsers of camera's uitkomen. Dan moet ik alles opnieuw leren, denk ik dan vaak. Op den duur ga ik wel gebruik maken van de apparatuur omdat het van pas komt, of omdat ik zie wat de mogelijkheden zijn. Apparatuur is voor mij een hulpmiddel om de foto's te maken. Het is voor mij niet essentieel hoeveel lichtsterkte of megapixels een foto heeft. Het gaat erom wat het uiteindelijke product is. Uiteraard helpt apparatuur erbij, maar het is slechts een klein onderdeel van het gehele fotografieproces. Het grootste proces zit in jezelf. In het idee voor de foto. Dat zie je ook aan de foto's die hier hangen. Wat aan de muur hangt, dat is het eindproduct. De camera is net als ikzelf en mijn idee, een onderdeel van het proces om tot het eind-

product te komen. Neem Anton Corbijn. Hij ging U2 onscherp fotograferen. Je moet het maar durven. Dat is het verleggen van creativiteitsgrenzen.

Wat maakt voor jou het werk als fotograaf zo geweldig?

"Eigenlijk vind ik alle aspecten van fotografie gaaf. Tijdens de opleiding maakte ik foto's voor merken als Kip caravans, Fokker, Phillips en PTT Post. Ik deed zelfs foodfotografie. Ik heb alles qua fotografie wel gedaan, maar het liefst werk ik met mensen, want dan is er interactie. Een groot deel van de fotografie gebeurt achteraf met de computer. Dan ben ik hier alleen aan het werk. Als er mensen komen om een mooie foto te laten maken dan moeten ze eerst 'los komen' voor de foto. Hoe krijg je bijvoorbeeld verleggen mensen op de juiste toon. Ik ben dan een soort entertainer om ze zover te krijgen. Hoe voer je het idee dat je bedacht hebt uit? Hoe schakel je naar plan b wanneer plan a niet werkt? Alle mensen zijn verschillend en daar moet je mee omgaan. Dat is ook iets dat ik door de jaren heen geleerd heb. Mede door de BN'ers, wereldberoemde sterren en concerten die ik fotografeerde. Dat moest altijd in een kort tijdsbestek. Die mensen hadden nooit tijd, dus het moest allemaal snel, snel. Vaak ook nog op een locatie die ik niet kende en compleet anders was dan verwacht. Dan word je gedwongen om creatief te werk te gaan. Zo fotografeerde ik op trappen, in keukens, kelders en fietsenstallingen. De gekste dingen ging ik doen om er iets van te maken. Dat hoort allemaal bij het proces van het maken van de perfecte foto. Om dan een beeld te maken dat aanspreekt. Dat is elke keer weer een uitdaging.

Ben je dan altijd aan het werk als fotograaf?

"Eigenlijk wel. Ik had gehoopt dat het door de digitale vooruitgang is iets rustiger zou worden. Maar het is alleen maar drukker geworden. Vroeger waren beeldbewerker en kleurcorrector gespecialiseerde beroepen. Die verenig ik in mij. Onbewust ben je altijd aan het werk. Ik kijk naar lichtsterkte, lichtval, compositie en op welk moment van de dag het licht het beste is. Daarnaast ga je op locatie door ervaring dingen snel herkennen. Als je ergens binnenkomt, kijk je rond en maak je een voorstelling van hoe iets kan werken. Hoe je bijvoorbeeld je lampen plaatst. Naarmate je het vaker doet, krijg je het gevoel dat je eigenlijk altijd wel iets moois kunt maken. Je wordt zekerder over dat waar je mee bezig bent. Dat stukje vertrouwen zie je terug in goed gelukte fotografie."

Je hebt toch ook wel dagen gehad dat het niet lukte?

"Zeker wel, ook wel meerdere. Er zijn wel momenten geweest dat het minder ging. Dan begin je aan jezelf te twijfelen. Mijn grootste angst als fotograaf is altijd geweest dat ik mijn crea-

Edwin Evers | Radio 3FM campagne

Wat is jouw masterpiece als het om fotografie gaat?

"Ik weet niet of dat bestaat voor mij. Iedereen heeft een ander gevoel en een ander beeld bij een foto. Voor mij - als groot fan - is de foto van Kiss die ik maakte het mooist. Ze hadden 45 seconden voor mij, terwijl er vijf minuten beloofd was. De foto is niet top, maar het gevoel dat bij de foto hoort om als fotograaf die jeugd-idolen te mogen fotograferen, dat maakt dit de mooiste. Als mensen door mijn zaak lopen, kiezen ze allemaal een andere foto als favoriet. Wat hier hangt, is wel een afspiegeling van mij als fotograaf.

Rock & Roll imago

"Dat ik bijna vijftig ben en op Adidas schoentjes loop en wel eens een pet op heb, dat hoort bij mij. Vrienden vragen wel eens schertsend wanneer ik volwassen word. Ik hoop nooit volwassen te worden, lach ik dan terug. Ik hoop in het bejaardenhuis er nog steeds zo bij te lopen. Ik lach niet de hele dag, en heb een wat zware stem. Dat mensen daardoor in eerste instantie soms niet goed weten wat ze van mij kunnen verwachten, dat kan kloppen. Maar ik ben een vrolijk persoon. De buitenkant is maar een dun beschermend laagje.

tiviteit zou kwijtraken. Ik hoop dat er dan een ondergrens is, waar ik mij aan vast kan houden. Ik weet niet of die angst reëel is, maar ik denk dat elke fotograaf zich daar wel eens zorgen over maakt.

Als je mijn vertrouwen hebt, dan zit het goed. Een tijd terug was hier een voorganger die een heel verkeerd beeld van mij had, maar al snel door kreeg dat het allemaal wel meeviel met mij."

Hoe ben je met die angst omgegaan?

"Op die momenten ging ik iets bedenken waardoor ik weer vooruit kon kijken. Hoe ik nu fotografeer, verschilt ook met andere perioden in mijn leven. Achteraf bezien is voor mij de creatiefste periode van 1997 tot ongeveer 2005. In die analoge periode ging ik bekende Nederlanders kunstjes voor de camera laten doen. Dat waren ze niet gewend. Denk aan Tycho Gernandt waarvan ik het haar met wasknijpers aan een waslijn vastmaakte, of aan Youp van het Hek met een grote loep voor zijn mond wat later de foto voor zijn oudejaarsconferentie werd. Dat is nu minder. Ik ben nu meer bezig met composities.

Dat heeft te maken met hoe jij je ontwikkelt als fotograaf?

"Die creatiefste periode was in de analoge tijd en voor mijn dertigste. Ik wilde mij graag bewijzen en laten zien dat ik wat anders kon maken. Een jongen uit Twente die aan de rest van Nederland wilde laten zien dat daar ook mooie dingen werden gemaakt. En dat is in sommige gevallen goed gelukt. Die drang om mij te bewijzen is minder geworden. Tijden veranderen, ontwikkelingen gaan snel en zelf word je ook ouder. Dat is van invloed op mijn manier van fotograferen. Maar dat is voor mijn huidige werk alleen maar positief."

Je bent nu 30 jaar ondernemer. Als je terugkijkt, had je het dan anders gedaan?

"Nee zeker niet. Wat ik wel merk is dat ik onbewust een imago heb gecreëerd van een wat excentrieke fotograaf, doordat ik bekende mensen fotografeer. Dat is iets dat ik zelf niet helemaal in de hand had. Er wordt mij ook wel eens gevraagd waarom ik mij niet meer geprofileerd heb in de Randstad. Daar heb ik nooit behoefte aan gehad. Ik vind het mooi dat ik met mijn fotografijestijl uit Twente kom. Ik ben blij met hoe ik het tot nu toe gedaan heb en ben trots op hoe mijn carrière tot nu toe gelopen is. ◆

Stefan Schipper Fotografie

Westeinde 85

7671 EL Vriezenveen

☎ 0546-561244

✉ info@stefanschipper.nl

🌐 www.stefanschipper.nl